

శ్యామలా దండకమ్

। ధ్యానమ్ ।

మాణిక్యవీణాముపలాలయన్తీం మదాలసాం మంజులవాగ్విలాసామ్ ।
మాహేంద్రనీలద్యుతికోమలాంగీం మాతంగకన్యాం మనసా స్మరామి ॥

చతుర్భుజే! చంద్రకళావతంసే! కుచోన్నతే! కుంకుమరాగశోణే! ।
పుండ్రేక్షు- పాశాంకుశ-పుష్పబాణహస్తే! నమస్తే జగదేకమాతా! ॥

। వినియోగః ।

మాతా మరకతశ్యామా మాతంగీ మధుశాలినీ ।
కుర్యాత్ కటాక్షం కళ్యాణీ కదంబవనవాసినీ ॥

। స్తుతి ।

జయ మాతంగతనయే! జయ నీలోత్పలద్యుతే! ।
జయ సంగీతరసికే! జయ లీలాశుకప్రియే! ॥

। దండకమ్ ।

జయ జనని! సుధాసముద్రాంత-రుద్యన్మణిద్వీప-సంరూఢ-బిల్వాటవీమధ్య-
కల్పద్రుమాకల్ప-కాదంబకాంతార-వాసప్రియే! కృత్తివాసప్రియే!

సాదరారబ్ధ-సంగీత-సంభావనా-సంభ్రమాలోల-నీపస్రగాబద్ధ-చూలీసనాథత్రికే!
సానుమత్పుత్రికే!

శేఖరీభూత-శీతాంశురేఖా-మయూఖావలీనద్ధ- సుస్నిగ్ధ-నీలాలకశ్రేణి-శృంగారితే!
లోకసంభావితే!

కామలీలా-ధనుస్సన్నిభ-భూలతా-పుష్ప-సందేహ-కృచ్ఛారు-గోరోచనా-పంకకేళీ-
లలామాభిరామే! సురామే! రమే!

ప్రోల్లసద్వాళికా-మౌక్తికశ్రేణికా-చంద్రికామండలోద్భాసి-లావణ్యగండస్థలన్యస్త-
కస్తూరికాపత్రరేఖా- సముద్భూత-సౌరభ్య-సంభ్రాంత-భృంగాంగనా-
గీతసాంద్రీభవన్మండ్ర- తస్త్రిస్వరే! సుస్వరే! భాస్వరే!

వల్లకీ-వాదనప్రక్రియాలోల-తాళీదళాబద్ధ-తాటంకభూషా-విశేషాన్వితే! సిద్ధసమ్మానితే!

దివ్యహాలామదోద్వేల-హేలా-లసచ్చక్షురాన్దోళన-శ్రీసమాక్షిప్త-కర్ణైక-నీలోత్పలే! నిర్మలే!
పూరితాశేషలోకాభివాంఛాఫలే! శ్రీఫలే!

స్వేద-బిందూల్లసత్ఫాల-లావణ్య-నిష్యంద-సందోహ-సందేహకృన్నాసికామౌక్తికే!
సర్వమంత్రాత్మికే! కాళికే!

కుంద-మందస్మితోదార-వక్త్ర స్ఫురత్పూగ-కర్పూర-తాంబూల-ఖండోత్కరే!
జ్ఞానముద్రాకరే! శ్రీకరే!

కుందపుష్పద్యుతిస్నిగ్ధ-దంతావలీ-నిర్మలాలోల-కల్లోల-సమ్మేళనసమీర-శోణాధరే!
చారువీణాధరే! పక్వబింబాధరే!

సులలిత-నవయౌవనారంభ-చంద్రోదయోద్వేల-లావణ్య-దుగ్ధార్ణవావిర్భవత్కంబు-
బిబ్బోక-హృత్కంధరే! సత్కలామందిరే! మంధరే!

దివ్యరత్నప్రభ బంధురచ్చన్న వీరాదిభూషా-సముద్వ్యోతమానానవద్యాంగశోభే! శుభే!

రత్నకేయూర-రశ్మిచ్చటాపల్లవ-ప్రోల్లసద్దోర్లతారాజితే! యోగిభిః పూజితే!

విశ్వదిజ్మండలవ్యాపి-మాణిక్య-తేజస్సురత్మకణాలంకృతే! విభ్రమాలంకృతే
సాధుభిస్సత్కృతే!

వాసరారంభ-వేళా-సముజ్జ్వంభమాణారవింద-ప్రతిచ్చన్న-పాణిద్వయే!
సంతతోద్యద్వయే! అద్యయే!

దివ్యరత్నోర్మికా-దీధితి-స్తోమ-సంధ్యాయమానాంగుళీ-పల్లవోద్యన్నఖేందు-
ప్రభామండలే! సన్నతాఖండలే! చిత్రభామండలే! ప్రోల్లసత్కుండలే!

తారకారాజినీకాశ-హారావళిస్మేరచారు-స్తనాభోగభారానమన్మధ్యవల్లి-వళిచ్చేద-
వీధీసముల్లాస-సందర్శితాకార-సౌందర్యరత్నాకరే! వల్లకీభృత్కరే! కింకర! శ్రీకరే!

హేమకుంభోపమోత్తుంగ-వక్షోజభారావనమ్రే! త్రిలోకావనమ్రే!

లసద్వృత్త-గంభీర-నాభీసరిత్తీర-శైవాలశంకాకరశ్యామ-రోమావలీ భూషణే!
మంజుసంభాషణే!

చారుశింజత్కటీసూత్ర-నిర్భత్సితానంగ-లీలాధనుః-శింజినీడంబరే! దివ్యరత్నాంబరే!
పద్మరాగోల్లసన్మేఖలా-భాస్వరశ్రోణి-శోభాజిత-స్వర్ణభూభృత్తలే! చంద్రికాశీతలే!

వికసితనవకింశుకాతామ్రదివ్యాంశుకచ్చన్న-చారూరుశోభాపరాభూత-సిందూర-
శోణాయమానేంద్ర-మాతంగ-హస్తార్థలే! వైభవానర్థలే! శ్యామలే!

కోమల-స్నిగ్ధ-నీలోత్పలోత్పాదితానంగ-తూణీర-శంకాకరోద్దామ-జంఘాలతే!
చారులీలాగతే!

నమ్ర-దిక్పాల-సీమంతినీ- కుంతల-స్నిగ్ధ- నీల-ప్రభాపుంజ-సంజాత-
దుర్వాంకురాశంక-సారంగ-సంయోగ-రింఖన్నఖేందూజ్జ్వలే! ప్రోజ్జ్వలే! నిర్మలే!

దేవదేవేశ-దైత్యేశ-యక్షేశ-భూతేశ-వాగీశ-కోణేశ-వాయుగ్ని-కోటిర-మాణిక్య-
సంఘుష్ట- బాలాతపోద్దామ-లాక్షారసారుణ్య తారుణ్యలక్ష్మీ-గృహీతాంఘ్రిపద్మద్వయే!
అద్వయే!

సురుచిరనవరత్నపీఠస్థితే! సుస్థితే! రత్నసిమ్హాసనే!

శంకపద్మద్వయోపాశ్రితే! ఆశ్రితే!

దేవి! దుర్గావటుక్షేత్రపాలైర్యుతే!

మత్తమాతంగ కన్యాసమూహాన్వితే!

మంజులా మేనకాద్యంగనా మానితే భైరవైరష్టభిర్వేష్టితే!

దేవి! వామాదిభిః శక్తిభిఃసంశ్రితే!

లక్ష్మ్యాదిశక్త్యష్టకాసేవితే! భైరవీసంవృతే!

పంచబాణేన రత్యా చ సంభావితే!

మాతృకామండలైర్మండితే యక్షగంధర్వసిద్ధాంగనా మండలైరర్చితే!

ప్రీతిశక్త్యా వసంతేన చానందితే!

భక్తిభాజాం పరంశ్రేయసే కల్పసే! ఛందసామోజసా భ్రాజసే! యోగినాం మానసే ధ్యాయసే!

గీతవిద్యాను యోగాతిత్యష్టేన కృష్ణేన సంపూజ్యసే! భక్తిమచ్ఛేతసా వేధసా స్తూయసే!

విశ్వహృద్యేన వాద్యేన విద్యాధరైర్గీయసే!

సర్వసౌభాగ్య వాంఛావతీభిర్వధూభిస్సురాణాం సమారాధ్యసే!

సర్వవిద్యా విశేషాన్వితం చాటుగాథా సముచ్చారణం కంఠములోల్లసద్వర్ణరేఖాన్వితం
కోమలం శ్యామలోదార పక్షద్వయం తుండశోభాతిదూరీభవత్ కింశుకాభం శుకం
లాలయంతీ పరిక్రీడసే!

పాణిపద్మ-ద్వయే నాదరేణాక్షమాలాగుణం స్ఫాటికం జ్ఞానసారాత్మకం పుస్తకం బిభ్రతీ
యేన సంచింత్యసే తస్య వక్త్రాంతరాత్ గద్యపద్యాత్మికా భారతీ నిస్సరేత్ ।

యేన వా త్వం సనాథాకృతిర్భావ్యసే తస్య వశ్యా భవంతి స్త్రియః పూరుషాః సోఽపి
లక్ష్మీసహస్రైః పరిక్రీడతే ।

తస్య లీలా సరోవారిధిః । తస్య కేళీవనం నందనం ।

తస్య భద్రాసనం భూతలం । తస్య గీర్దేవతా కింకరి । తస్య చాజ్ఞాకరీ శ్రీః స్వయం ।

సర్వతీర్థాత్మికే! సర్వ తన్త్రాత్మికే! సర్వ యన్త్రాత్మికే! సర్వ మన్త్రాత్మికే! సర్వ పీఠాత్మికే!

సర్వ తత్వాత్మికే! సర్వ విద్యాత్మికే! సర్వ యోగాత్మికే! సర్వ నాదాత్మికే! సర్వ శబ్దాత్మికే!

సర్వ విశ్వాత్మికే! సర్వ దీక్షాత్మికే! సర్వ ముద్రాత్మికే! సర్వ శక్త్యాత్మికే! సర్వ వర్ణాత్మికే!

సర్వ రూపే! జగన్మాతృకే! హే జగన్మాతృకే పాహి మాం పాహి దేవి!

తుభ్యం నమో దేవి! తుభ్యం నమో దేవి! తుభ్యం నమో దేవి నమో నమః ॥

॥ ఇతి కాళిదాస విరచిత శ్యామలా దండకం సంపూర్ణమ్ ॥